

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W OLSZTYNIE

PROTOKÓŁ

**Z POSIEDZENIA NARADY URZĄDZENIOWEJ
DLA NADLEŚNICTWA WIPSOWO**

W CELU USTALENIA WYTYCZNYCH DLA PRZEPROWADZENIA TERENOWYCH PRAC URZĄDZENIOWYCH
I UZGODNIENIA OGÓLNYCH ZASAD
DO OPRACOWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU
na okres od **01.01.2028 r.** do **31.12.2037 r.**

Wipsowo, 20 marzec 2026 r.

A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. Zadania gospodarcze zaplanowane w planie urządzenia lasu muszą także uwzględniać przepisy określone w ustawach: prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.; o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001; o ochronie baz danych z dnia 27 lipca 2001 r.; o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.; o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.; o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 7 czerwca 2001 r. i innych. Za realizację zadań określonych w planie urządzenia lasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiada Nadleśniczy.

Na podstawie Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zwołał posiedzenie Narady Urzędniowej, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 01.01.2028 do 31.12.2037. Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 20.03.2026 r. w siedzibie Nadleśnictwa.

Skład Komisji:

Przewodniczący: Wojciech Matuszak - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie

Lista obecności

Narada Urzędzeniowa dla Nadleśnictwa Wipsowo

20.03.2026 r.

lp	Imię i Nazwisko	Jednostka	Stanowisko	Członek Zespołu Lokalnej Współpracy (Proszę wpisać "Tak" lub "Nie")	Podpis
1	Tomasz Szwilto - Bogdanowicz	RDLP Olsztyn	Spec. St.	NIE	
2	Matylda Graca	RDLP Olsztyn	Kierownik ZP	NIE	
3	Andrzej Biczimski	BULIG Olsztyn	Zastępca Dyrektora	NIE	
4	Piotr Miodunowski	RDLP w Olsztynie	Wodownik ZB	NIE	
5	Dorota Gubinska	Stacja Wyprowadzająca	Stykler	TAK	
6	Roman Marzec	BSS	Roman	TAK	
7	Dorota Juchimowicz	Fundacja Olsztyn	Prezes	TAK	
8	Tomasz Wosilewski	KŁ "BOK" Łąka	Łowca	TAK	
9	Patrycja Zielinska	Nadleśnictwo Wipsowo	Specjalista St.	NIE	
10	Ewa Matuszak	Nadleśnictwo Wipsowo	St. Specj. - St.	NIE	
11	Zofia Nowak	Starostwo Powiatowe w Muzakowie	Wzrost. i zdrowie	TAK	
12	Martyna Ruszczyk	ZOL w Olsztynie	Specjalista St.	NIE	
13	MARIUSZ CZESLIŃSKI	ZOL w Olsztynie	Współczłonek	TAK	
14	Alfred Bownik	Nadlesnictwo Wipsowo	Łowca drzew i stały pow.	NIE	
15	Andrzej Franczak	Ornina Boreczno	inspektor ds. biost. i kar. st.	TAK	
16	Roman Gocimka	N. Wipsowo	Sekretarz	NIE	
17	Lukasz Albert	N. Wipsowo	inżynier	NIE	
18	Adam Piotra	RDLP Olsztyn	Pracownik RDLP	NIE	
19	Wojciech Abramczyk	RDLP w Olsztynie	Nadlesnik ZS	NIE	
20	Lukasz Misierewicz	EGGER Biskupiec Sp. z o.o.	Kierownik	TAK	
21	Lukasz Tymondorf	SPPA w P	członek	TAK	
22	Jacek Cholewicki	Goszczyn	Sekretarz	TAK	
23	Tomasz Jarczyk	RDLP Olsztyn	Wodownik	NIE	
24	Bartosz Kostka	BULIG Olsztyn	Kierownik VL	NIE	
25	Maciej Stachel	Nadleśnictwo Wipsowo	Prac. ds. gospod. leś.	NIE	
26	Lukasz Kapsali	Nadleśnictwo Wipsowo	Z-ca Nadl.	NIE	

lp	Imię i Nawisko	Jednostka	Stanowisko	Członek Zespołu Lokalnej Współpracy (Proszę wpisać "Tak" lub "Nie")	Podpis
27.	Tomasz Pylybiak	Miecho Wipsowo	Pracownik	TAK	
28.	Wojciech Materski	RDLP Okęty	Z-ca dyrektora	NIE	
28.	Hłodzimierz Świrski	BOLIGAL O/Okęty	Dyrektor	NIE	
30	Monika Szustka	Lokalna Organizacja Społeczna Włocławek		TAK	

1. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.

Dla Nadleśnictwa zostało wykonane opracowanie glebowo-siedliskowe wg. stanu na 01.01.2026 r. sporządzone przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie.

2. Informacja o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Wipsowo obejmują następujące dokumenty planistyczne.

Na poziomie krajowym:

1. Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030;
2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
5. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska

i gospodarki wodnej.

6. Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021 – 2027.

Na poziomie wojewódzkim:

1. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego (Uchwała nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.).
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego (Uchwała nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28.08.2018 r.)
3. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, (Uchwała nr XXIV/382/21 z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030);
4. Strategia Rozwoju Powiatu Olsztyńskiego do 2030 roku (Uchwała Nr III/47/2024 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 6 września 2024 r.).
5. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mrągowskiego na lata 2024-2030 z perspektywą do roku 2032 (Uchwała nr VIII/43/2024 Rady Powiatu w Mrągowie z dnia 30 października 2024 r.).
6. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego do roku 2030.
7. Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do 2030 roku (Uchwała Rady Powiatu w Olsztynie nr XXVIII/296/2021).

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie jest aktem prawa miejscowego – jest natomiast istotnym narzędziem do realizacji jednego z najważniejszych celów samorządu województwa jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącym organy i jednostki samorządu terytorialnego.

Zapisy planu zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gmin (obecnie trwają prace nad planami ogólnymi, których termin realizacji został wydłużony do 31 sierpnia 2026 r.).

Ustala się, że projekt planu urządzenia lasu będzie uwzględniał ustalenia planów ogólnych gmin, w szczególności w zakresie przeznaczenia terenów, kierunków ich zagospodarowania oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, w tym dotyczących ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

Należy zaznaczyć, że strategie na szczeblu wojewódzkim uwzględniają branżę leśną ściśle związaną z przemysłem przetwórstwa drewna, w szczególności przemysłem meblarskim.

Plan urządzenia lasu będzie uwzględniał obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego, oraz regionalne i lokalne strategie rozwoju ujęte w dokumentach planistycznych. Wykonawca wraz z Nadleśnictwem dokona przeglądu planów i strategii rozwoju.

Projekty planów zagospodarowania przestrzennego, a także projekty ich zmian i aktualizacji są na bieżąco opiniowane i uzgadniane przez Nadleśnictwo.

3. Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, we współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy.

Nadleśnictwo Wipsowo prowadzi trwale zrównoważoną gospodarkę leśną, której głównym założeniem jest wzmocnienie odporności drzewostanów wobec zmian klimatycznych oraz ochronę cennych zasobów wodnych.

Obecnie nadleśnictwo składa się z trzech obrębów leśnych: Purda Leśna, Sadłowo II oraz Wipsowo. Powierzchnia leśna wynosi 21717,44 ha, przy lesistości 32,4% oraz średnim wieku drzewostanu 55 lat. Głównymi gatunkami drzew na terenie nadleśnictwa są gatunki iglaste, które są zdominowane przez sosnę, modrzewia i świerka. Gatunki liściaste odgrywają coraz większą rolę w gospodarce leśnej nadleśnictwa, szczególnie takie gatunki jak brzoza, dąb, olsza. Z typów siedliskowych lasów dominujący jest Lśw (38,03%), LMśw (30,13%) oraz BMśw (17,46%).

Nadleśnictwo Wipsowo jest znaczącym na lokalnym rynku pracodawcą, bezpośrednio lub pośrednio umożliwiając zatrudnienie w takich sektorach jak zakłady usług leśnych, zakłady przetwórstwa drewna, zakłady stolarskie, przewoźnicy itd. W bardzo szerokim stopniu Nadleśnictwo współpracuje z nabywcami surowca drzewnego, których głównymi przedstawicielami są takie firmy jak: EGGER Biskupiec sp. z o.o., MM Kwidzyn sp. z o.o., IKEA Industry Poland sp. z o.o., PAGED Morąg Spółka Akcyjna i inni.

Współpraca prowadzona jest również z lokalnymi samorządami, na poczet których są przekazywane podatki do urzędów gmin w ramach podatków od gruntów oraz nieruchomości i od środków transportowych. Oprócz tego w ramach partycypacji kosztów nadleśnictwo wspiera lokalne samorządy w inwestycjach infrastrukturalnych na terenie gmin.

Nadleśnictwo Wipsowo angażuje się również we współpracy ze szkołami i przedszkolami, jednostkami straży pożarnej w Biskupcu i Olsztynie, policją, służbą więzienną w celu prowadzenia szeroko pojętej edukacji przyrodniczo – leśnej poprzez m.in. imprezy masowe, stoiska, wspólne sadzenie lasu, sprzątanie lasu itp.

W ramach współpracy związanej ze sporządzeniem planu urządzenia lasu Decyzją nr 9/2026 z dnia 16 marca 2026 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie został powołany Zespół Lokalnej Współpracy, w którego skład wchodzi przedstawiciele lokalnej społeczności.

4. Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.

Nadleśnictwo Wipsowo podczas trwania obecnego planu urządzenia lasu zrealizowało szereg inwestycji infrastrukturalnych, w tym:

- 2017/2018 r. – przebudowa drogi leśnej – Leśnictwo Tumiany (koszt 582 271,69 zł);
- 2018/2019 r. – budowa drogi w Sadłowie (koszt 1 057 896,37 zł);
- 2019/2020 r. – budowa dojazdu pożarowego Lamkowo (koszt 691 304,62 zł);
- 2022/2023 r. – remont drogi powiatowej Lamkowo 1446N (wkład nadleśnictwa 521 582,65 zł);
- 2024 r. – budowa drogi leśnej Nerwik – 864 674,45 zł;
- 2025 r. – budowa drogi leśnej Maruny – 1 139 675,76 zł.
- 2026 r. – planowana rozbudowa drogi powiatowej 1483N (planowany wkład nadleśnictwa 2 000 000 zł)
- utworzenie 2 miejsc postoju pojazdów w leśnictwie Bartoły oraz w leśnictwie Zalesie;

Działalność nadleśnictwa w działania środowiskowe, edukacyjne, turystyczne oraz naukowe:

- współpraca z WWF – zamontowanie 16 badawczych pułapek włosowych w celu pozyskiwania materiału genetycznego;
- współpraca z „Barczewskim Stowarzyszeniem Barczewo Biega”, Fundacją Qźnia;
- corocznie organizowane są zawody kolarskie i biegowe przebiegające drogami leśnymi Nadleśnictwa
- akcje wspólnego sprzątnięcia lasu ze szkołami i stowarzyszeniami – koszt średniorocznie na sprzątnięcie lasu nadleśnictwo wydaje ponad 30 tys zł;
- realizacja programów „Bezpieczne Ferie” oraz „Bezpieczne Wakacje”;
- konkursy z okazji dnia Lasu;
- program Zanocuj w lesie – obszar 1500 ha wokół jezior i rzek na terenie leśnictw Bartoły oraz Zalesie.

5. Informacja o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa funkcjonują:

Lp.	Forma ochrony	Podstawa prawna utworzenia	Publikator	Uwagi	Pow (na gruntach w zarz. N-ctwa) [ha]
1	Rezerwat przyrody „Zabrodzie”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 czerwca 1972 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	M.P. z 1972 r. Nr 36, poz. 202)		32,72
2	Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Olsztyńskiego”	Uchwała nr XX/470/16 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Warm – Maz. Z dn. 7 listopada 2016 r., poz. 4171)		8923,37
3	Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Symsarny”	Uchwała nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Warm – Maz. z dn. 26 maja 2017 r., poz. 2466)		2571,83
4	Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Środkowej Łyny”	Uchwała nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny	Dz. Urz. Z 2017 r. poz. 2466)		Poza gruntami LP
Razem 3 Obszary Chronionego Krajobrazu (w tym 2 obszary na gruntach LP o łącznej					

powierzchni 11495,2 ha oraz 1 obszar poza gruntami LP)					
5	Natura 2000 „Puszcza Piska” PLB280008	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków	Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133		15,27
6	Natura 2000 „Ostoja Piska” PLH280048	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Piska (PLH280048)	Dz.U. 2022 poz. 418		1,51
Razem 2 obszary Natura 2000 o łącznej powierzchni 16,78 ha					
7	Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Jeziora Rzeckiego”	Rozporządzenie Nr 54 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 1 z 2007 r., poz. 3)		36,46
8	Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Jeziora Sorkwickie”	Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Jeziora Sorkwickie”	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 122 z 2007 r., poz. 1697		15,04
9	Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Kobułckie Wzgórza”	Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Kobułckie Wzgórza”	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 122 z 2007 r., poz. 1669		1061,69
10	Zespół przyrodniczo	Uchwała Nr X/61/2011			Poza

	– krajobrazowy „Rzeka Babant i Jezioro Białe”	Rady Gminy Sorkwity z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Nr 26 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Rzeka Babant i Jezioro Białe”			gruntami LP
Razem 4 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (w tym 3 zespoły na gruntach LP o łącznej powierzchni 1113,19 ha oraz 1 zespół poza gruntami LP)					
11	Użytek ekologiczny „Klasztorne Łąki”	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Klasztorne Łąki	(Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r., nr 105, poz. 1655)		3,48
12	Jazioro Galk	Rozporządzenie nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Galk”	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 1 poz 4 z 15.01.1994 r.		Poza gruntami LP
13	Jezioro Korek	Rozporządzenie nr 24 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Korek” (Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. z 2009 r. nr 105, poz. 1657)	(Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. z 2009 r. nr 105, poz. 1657)		Poza gruntami LP
14	Parleskie Wzgórza	Rozporządzenie nr 95 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w	Dz. Urz. Woj.. Warm. – Maz z 2009 r. nr 105, poz.		Poza gruntami LP

		sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Parleskie Wzgórze”	1728		
15	Wielosił	Rozporządzenie nr 27 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wielosił”	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. z 2009. Nr 105, poz 1660		Poza gruntami LP
16	Wzgórze Bartońskie	Rozporządzenie nr 48 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. . w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wzgórze Bartońskie”	Dz. Urz. Warm. – Maz. z 2009 r. nr 105, poz. 1681		Poza gruntami LP
17	Jezioro Masachiltek	Rozporządzenie nr 54 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego 1998-06-16		Poza gruntami LP

Dodatkowo na terenie Nadleśnictwa Wipsowo istnieje 36 stref ochrony gatunkowej, na które składa się 1487,01 ha ochrony strefowej (ochrona całoroczna – 336,51 ha, ochrona okresowa – 1150,5 ha), w tym:

- Orlik krzykliwy – 16 stref
- Bielik – 10 stref
- Bocian czarny – 6 stref
- Sóweczka – 1 strefa
- Orlik krzykliwy/bocian czarny – 3 strefy wspólne

Na gruncie nadleśnictwa jest również ustanowionych 16 pomników przyrody, w tym:

- 9 pojedynczych drzew (w tym 6 stanowisk cisów, dwa dęby szypułkowe oraz lipa drobnolistna o sześciu pniach)
- 6 grup drzew (w tym 26 cisów)
- 1 głąz granitognejsz szaroróżowy

6. Informacje dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego w lasach.

Nadleśniczy przedstawił informacje dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego tj:

- Nadleśnictwo znajduje się w III kategorii zagrożenia pożarowego;
- W latach 2018-2025 r. wystąpiło 8 pożarów o łącznej powierzchni 0,26 ha. Były to pożary pokrywy gleby.
- Na terenie nadleśnictwa znajdują się: dostrzegalnia pożarowa w Borku i Raszągu, 20 punktów czerpania wody, punkt alarmowo dyspozycyjny (PAD), sieć 53 dojazdów pożarowych, baza sprzętu ppoż oraz samochód patrolowo-gaśniczy.

7. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiolę, bobry, przemysł itp.

Nadleśniczy przedstawił zagrożenia powodowane przez czynniki biotyczne takie jak zwierzyna płowa, bóbr, kornik drukarz, kornik ostrozębny, szkodniki pierwotne oraz szkody abiotyczne. Zwrócono również uwagę na szkody powodowane przez jeleniowate (Łoś, Jeleń, Sarna) oraz bobry.

Ze szkodników pierwotnych stwierdzono szkody na powierzchni ok. 1,50 ha spowodowane przez chrabąszcza majowego (owad dorosły). Na uprawach i na szkółkach stwierdzono natomiast szkody od szeliniaków na powierzchni poniżej 1 ha. Zaobserwowano i na bieżąco ograniczano występowanie szkodników wtórnych, szczególnie takich gatunków jak kornik drukarz, przyplaszczek granatek i cetyńce.

W przypadku szkód powodowanych przez zwierzynę zaobserwowano, że w ostatnich latach szkody powodowane przez spałowanie, zgryzanie (jeleń) oraz łamanie wierzchołków (łoś) przez jeleniowate zaczynają spadać. Zainwentaryzowano również mniejsze szkody spowodowane działalnością bobra, szczególnie od roku 2022-2023.

Szkody abiotyczne podczas obecnego PUL dały o sobie znać przede wszystkim w latach 2022-2023 pod postacią intensywnych wiatrów i burz, co spowodowało wzrost pozyskania posuszu, złomów i wywrotów czterokrotnie w porównaniu do roku 2021 i wyniosło niemal 40 000 m³ w roku 2022 oraz charakteryzowały się wysokimi wartościami również w kolejnych latach. Zwiększone pozyskanie posuszu i złomów z nakładającymi się okresami suszy i obniżenia poziomu wód gruntowych sprawiło, że świerk stał się bardzo podatny na

zasiedlenie przez szkodniki wtórne. Łączna powierzchnia objęta działaniami związanymi ze zjawiskiem zamierania świerka przekroczyła 700 ha w latach 2022-2025, z czego około 400 ha stanowiły rębnie sanitarne prowadzone w ramach przebudowy drzewostanów.

Wpływ warunków pogodowych w ostatnich latach, między innymi niedobór wód opadowych może powodować również osłabienie drzewostanów sosnowych (ok. 50% w udziale gatunków panujących Nadleśnictwa), przyczyniając się tym samym do wzmożonego występowania oraz zagrożenia ze strony szkodników wtórnych (np. kornika sześćożębnego, przyplaszczka granatka, cetyńców, żerdzianek, kornika ostrożębnego).

Znaczna część powierzchni nadleśnictwa, bo aż około 45% jest położonych na gruntach porolnych, co powoduje stałe zagrożenie ze strony patogenów grzybowych, ze szczególnym uwzględnieniem korzeniowca wieloletniego powodującego hubę korzeni, która występuje na drzewostanach porolnych nadleśnictwa.

8. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

Nadleśnictwo nie jest położone w strefie stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny, a zatem nie jest bezpośrednio narażone na wystąpienie gradacji oraz szkody ze strony foliofagów sosny.

Należy również zwrócić uwagę, że udział drzewostanów rosnących na gruntach porolnych w nadleśnictwie wynosi ok. 45 % powierzchni leśnej. W drzewostanach tych istnieje stałe zagrożenie ze strony patogenów grzybowych, ze szczególnym uwzględnieniem korzeniowca wieloletniego.

9. Wybór metody inwentaryzacji zasobów drzewnych.

Przedstawiono informacje dotyczące metody inwentaryzacji zapasu bazującej na lotniczym skanowaniu laserowym ALS. Metoda ta przyczyni się do dokładniejszego określenia zasobności dla każdego z pododdziałów taksacyjnych na podstawie pozyskanej „chmury punktów” oraz do wygenerowania NMT i NMPT, a także do określenia parametrów taksacyjnych drzewostanu oraz do wykonania aktualizacji mapy gospodarczej.

10. Wykorzystanie zdjęć lotniczych przy sporządzaniu planu urządzenia lasu.

Podczas prac nad sporządzeniem planu urządzenia lasu będzie wykorzystywana ogólnodostępna ortofotomapa w zasobie geodezyjnym (aktualność 2024 r.). Jest to wszechstronne narzędzie podnoszące jakość prac urządzeniowych. Ułatwia dokonanie analiz

przebiegu granic użytków gruntowych, linii energetycznych, dróg, naruszeń stanu posiadania itp. Wysokorozdzielcze zdjęcia lotnicze całego Nadleśnictwa umożliwiają również prowadzenie nadzoru nad lasami prywatnymi oraz stanowią doskonały materiał wyjściowy do wydawania opinii w sprawach planów zagospodarowania przestrzennego lub wyłączenia gruntów leśnych z produkcji. Dostępna ortofotomapa zawiera również zdjęcia wykonane w barwach bliskiej podczerwieni (CIR 2024), które umożliwią analizę zdrowotną drzewostanów Nadleśnictwa.

Powyższe materiały zostaną wykorzystane w trakcie prac nad kompozycjami mapowymi.

11. Podział na obręby leśne oraz na leśnictwa.

W skład Nadleśnictwa Wipsowo wchodzi trzy obręby leśne tj. obręb Purda Leśna, Sadłowo II oraz Wipsowo.

Na naradzie wstępnej została podjęta decyzja o połączeniu istniejących obrębów leśnych w jeden obręb leśny Wipsowo. Nowy podział będzie obowiązywał od 1 stycznia 2028 r.

Wykonawca zaprojektuje nową numerację oddziałów. Zasięg administracyjny oraz przynależność oddziałów w ramach leśnictw pozostają bez zmian. Należy zmienić numerację leśnictw w celu jej ujednoczenia w ramach jednego obrębu leśnego.

12. Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze.

TSL należy przyjąć zgodnie z aktualnym opracowaniem siedliskowym. W opisie taksacyjnym należy wprowadzić siedliska przyrodnicze zgodnie z istniejącą dokumentacją oraz możliwościami oprogramowania webTaksator. Na naradzie projektu planu (NPP) wykonawca przedstawi ewentualne rozbieżności.

TSL należy wprowadzić do opisu taksacyjnego dla wszystkich gruntów stanowiących użytek gruntowy „Ls”.

13. Zestawienie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym (dla siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000) lub gospodarczym dla siedlisk leśnych.

Komisja postanawia przyjąć TD wg opracowania siedliskowego. Ostateczne warianty zostaną przyjęte w trakcie obrad NPP.

14. Wieki rębności dla głównych gatunków lasotwórczych.

Wieki rębności dla gatunków głównych przyjąć wg poniższej tabeli. Dla drzewostanów niestabilnych oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych wydzieleń powinny być ustalone indywidualnie.

Gatunek	Wiek rębności
Db	140
So	120
Bk, Jd, Md	100
Św	90
Brz, Ol, Lp, Gb, Kl, Jw., Db.c, Wz	80
Oś, Ol odr.	50
Tp, Ol.sz., Wb	40

15. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Komisja przyjmuje następujący podział na gospodarstwa, zgodnie z IUL, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętego sposobu zagospodarowania.

W planie urządzenia lasu tworzy się następujące gospodarstwa:

1. gospodarstwo specjalne;
2. gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego;
3. gospodarstwo zrębowe;
4. gospodarstwo przerębowo-zrębowe;
5. gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych.

Członkowie Narady ustalili, że nie będzie projektowane gospodarstwo przerębowe.

Kryteria zakwalifikowania drzewostanów do poszczególnych gospodarstw wynikają z Instrukcji Urządzenia Lasu.

Ostateczna liczba i kształt gospodarstw zostanie ustalona w oparciu o wyniki prac terenowych, przed przystąpieniem do tworzenia planu cięć.

Lista drzewostanów wchodzących w skład gospodarstwa specjalnego zostanie określona podczas NPP.

Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego zostaną włączone wszystkie drzewostany o zwiększonej funkcji społecznej wskazane przez Nadleśnictwo po wcześniejszym zaopiniowaniu przez ZLW.

Gospodarstwo lasów niestabilnych zostanie określone po wykonaniu prac taksacyjnych.

16. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach oraz użytkowania przedrębego.

16.1 Użytkowanie rębne

Formę użytkowania rębego należy planować zgodnie z „Zasadami hodowli lasu”. Należy pozostawić dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć. Nawroty cięć należy przyjmować zgodnie z ZHL. Rębnie należy dobierać odpowiednio do założonych długookresowych celów hodowlanych, zgodnie z wytycznymi ZHL, uwzględniając przy tym, stosownie do potrzeb i możliwości, wiedzę nt. rozpoznanych siedlisk, w oparciu o aktualną dokumentację planistyczną.

W drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, bez względu na rodzaj siedliska, o małej powierzchni manipulacyjnej (poniżej 2 ha - nie dotyczy drzewostanów zagospodarowanych rębiami częściowymi) lub mających nieregularny lub wąski kształt, uniemożliwiający zastosowanie elementów technicznych, przestrzennych i czasowych rębni złożonych, należy odstąpić od ich planowania na korzyść rębni zupełnej.

W drzewostanach zaplanowanych do użytkowania rębnią III A, w których udział dębu w typie drzewostanu wynosi 40% i więcej, należy zaplanować założenie gniazd i pozyskanie na poziomie **40%**. W rębni IIIB przewidywanej do realizacji w drzewostanach w których rozpoczynane jest użytkowanie rębne, rozmiar cięć planować w wysokości **od 30% do 60%**, wartość określając odrębnie dla każdego drzewostanu w zależności od powierzchni zakładanych gniazd i potrzeb wykonania cięć na powierzchni międzygniazdowej.

Zgodnie z zarządzeniem 47/2023 dyrektora RDLP w Olsztynie, należy zwrócić szczególną uwagę na zasadność planowania cięć rębnych w olsach.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

Na powierzchniach zrębowych, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, powinno się pozostawiać fragmenty starodrzewu (pozostawianie biogrup) stanowiące nie mniej niż 5%

powierzchni manipulacyjnej. Dotyczy to drzewostanów zagospodarowanych rębniami zupełnymi i złożonymi. Odstępstwem od obowiązku wyznaczania biogrup należy objąć wszystkie te powierzchnie (každorazowo po indywidualnym rozpoznaniu), na których może to w stopniu istotnym przyczynić się do dużego wzrostu zagrożenia ze strony czynników biotycznych lub abiotycznych tych drzewostanów lub będących w ich otoczeniu np.: drzewostany ze stwierdzonym zagrożeniem od kornika. W takich sytuacjach należy w ramach kompensacji, zaplanować pozostawienie odpowiednio większych kęp starodrzewu na innych wydzieleniach.

Jednakże na podstawie dotychczasowych, wieloletnich obserwacji kęp starodrzewu, szczególnie o niewielkich powierzchniach, pozostawianych na działkach zrębowych, na terenie RDLP w Olsztynie, nasuwają się wnioski o ich niskiej stabilności i często krótkiej żywotności. Pogarszające się coraz bardziej w ciągu ostatnich lat warunki atmosferyczne, w tym także w odniesieniu do coraz większej gwałtowności i nieprzewidywalności ich parametrów, nie pozostają bez wyraźnego wpływu na wyznaczone kępy starodrzewu. Zatem przypisana im niezwykle ważna rola ekologiczna, która była definiowana jako refugium (repozytorium pożytecznych organizmów) jest relatywnie krótka. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nagła zmiana warunków ekologicznych, głównie świetlnych i wilgotnościowych.

Zmiany klimatyczne sprzyjają coraz bardziej masowemu pojawowi gatunków owadów, które dotychczas nie miały większego znaczenia w kontekście ochrony lasu. Dla dużej części z nich to właśnie niewielkie i licznie rozproszone kępy starodrzewu, stanowią doskonałe miejsca gwarantujące optymalne warunki do szybkiego i masowego rozwoju, co w połączeniu z postulatem wyłączenia ich z prac gospodarczych, może przyczynić się do powstawania dużych strat o charakterze przyrodniczym i gospodarczym. Teren RDLP w Olsztynie stał się już niestety obszarem, na którym stwierdza się coraz częstsze przypadki występowania zagrożenia od kornika ostrozębnego. Wszystkie dotychczasowe przypadki wystąpienia i rozprzestrzeniania zagrożenia miały swój związek z biogrupami o niewielkich powierzchniach. W związku z tym Dyrektor RDLP w Olsztynie, pismem z dnia 17.05.2019 r. (ZO.7102.3.2019), określił zasady postępowania w takiej sytuacji.

Uwzględniając powyższe, wskazana jest zmiana w podejściu do wyznaczania kęp starodrzewu, szczególnie w drzewostanach jednowiekowych i jednogatunkowych.

Komisja zaleca zatem następujące rozwiązanie. W możliwie maksymalnym stopniu, w uzasadnionych przypadkach należy odstąpić od pozostawiania „małych” kęp starodrzewu na każdej powierzchni manipulacyjnej. Z części powierzchni wydzieleni przewidzianych do użytkowania rębego w najbliższym dziesięcioleciu zlokalizowanych w ostępie, należy utworzyć odrębne wydzielenie. Jego lokalizacja powinna być uzgodniona z Nadleśnictwem, a powierzchnia wynosić nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanów objętych użytkowaniem

rębnym. W wydzieleniu tym nie zostaną zaprojektowane wskazania gospodarcze i dodatkowo zostaną one oznaczone zapisem w polu „Informacje różne” - „Biogrupa”.

Należy unikać planowania rębni zupełnych na powierzchniach uznanych jako lasy ochronne zwłaszcza na siedliskach bogatszych niż borowe. Tego typu przypadki muszą posiadać stosowne uzasadnienie podyktowane stanem sanitarnym lasu, kształtem wydzielenia uniemożliwiającym zastosowanie innych sposobów zagospodarowania lub zagrażać ciągłości celów dla których wydzielono dany las ochronny. Lasy ochronne na których zostanie zaprojektowana rębnia IB powinny mieć ustalony maksymalny pobór masy na 90%.

Strefy ekotonowe należy kształtować zgodnie z ZHL i potrzebami terenowymi. Do kształtowania stref ekotonowych można przystąpić już w drzewostanach bliskorębnych poprzez użycie wskazówki gospodarczej „WPROWADZANIE PODSZYTU” ze zredukowaną powierzchnią zabiegu i pola informacji różnej „EKOTON”. Wykonawca prac urzędniowych sporządzi niestandardową warstwę poligonową planowanych ekotonów.

Wskazania gospodarcze dla plantacji drzew szybkorosnących zostaną ustalone przy konstruowaniu planu cięć.

Podczas projektowania planu cięć należy dążyć do maksymalizacji powierzchni manipulacyjnej rębni złożonych zgodnie z ZHL.

16.2 Użytkowanie przedrębne

Powierzchnia użytkowania przedrębnego zostanie zestawiona jako pierwszy nawrót, natomiast masa - jako suma wszystkich nawrotów.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu, uszkodzonych w wyniku występowania czynników biotycznych lub abiotycznych oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności można odstąpić od planowania wskazówek gospodarczych. Listę wydzielen bez wskazówek należy uzgodnić z Nadleśnictwem.

W związku z okresem ciszy pielęgnacyjnej nie należy planować TP w drzewostanach bliskorębnych.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zasadność określania zabiegu czyszczeń późnych i trzebieży wczesnych. Przy określaniu tych zabiegów oprócz wyżej przytoczonej zasady, należy posługiwać się wskazówką praktyczną tj. planować CP w miejscach gdzie zabieg sprowadzi się do wycinania i pozostawiania wyciętych drzew na powierzchni młodnika, natomiast w wydzieleniach w których jest możliwość pozyskania grubizny planować TW

Nie planować zabiegu CP-P i pozostawić decyzję o zastosowaniu tej grupy czynności nadleśnictwu w przypadku wystąpienia grubizny.

17. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych”.

Zagadnienia dotyczące stabilności drzewostanów oraz kwalifikowania drzewostanów do odbudowy czy odpowiedniego typu przebudowy opisane są w IUL, § 41 i § 42.

Zalecono dokonania szczegółowej analizy drzewostanów zlokalizowanych wzdłuż linii kolejowej Barczewo – Czerwonka oraz linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia (110 kV), ze szczególnym uwzględnieniem ich stanu zdrowotnego, stabilności oraz potencjalnych zagrożeń dla infrastruktury. Wskazano na potrzebę kwalifikowania wybranych drzewostanów do użytkowania rębego oraz ewentualnego kierowania ich do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych, w przypadku gdy stan sanitarny będzie zagrażał utrzymaniu wymaganych pasów technologicznych oraz infrastruktury kolejowej oraz energetycznej. Przebudowa powinna zmierzać do kształtowania drzewostanów bardziej odpornych, stabilnych i dostosowanych do pełnionych funkcji.

Zręby sanitarne oraz drzewostany na gruntach porolnych, które wykazują oznaki osłabienia i są zagrożone rozpadem przed osiągnięciem wieku rębności również powinny zostać zaliczone do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych.

W ramach pilnej przebudowy drzewostanów zazwyczaj realizuje się pozyskanie na poziomie 100% miąższości, nie planując do pozostawienia kępy starodrzewu. Jeżeli jednak struktura drzewostanu lub jego skład gatunkowy na to pozwalają, pozostawia się kępy drzew w formie biogrup.

Dla drzewostanów niestabilnych, zakwalifikowanych do przebudowy wiek rębności zostanie ustalony indywidualnie. Nadleśnictwo, w porozumieniu z wykonawcą, w oparciu o dane taksacyjne, sporządzi wykaz w/w drzewostanów i w porozumieniu z RDLP podejmie decyzję o tworzeniu tego gospodarstwa.

18. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Pielęgnowanie należy projektować w oparciu o faktyczne potrzeby stwierdzone na gruncie. Przy ustalaniu wskazówek gospodarczych nie stosować szablonu wiekowego, a uwzględniać stan rzeczywisty na gruncie wg kryteriów faz rozwojowych drzewostanu. Wskazania dotyczące pielęgnowania lasu zostaną zestawione odrębnie dla upraw zainwentaryzowanych oraz upraw projektowanych.

Wskazano na konieczność rozróżnienia w trakcie monitoringu odnowień naturalnych na uznane oraz nieuznane, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów oceny ich jakości i przydatności hodowlanej.

Nie należy projektować kilku nawrotów w 10-leciu dla zabiegów pielęgnacyjnych.

Przy projektowaniu wielkości etatu miąższościowego cięć należy uwzględnić pozyskanie w mijającym okresie gospodarczym oraz przeciętny poziom wielkości pozyskania w cięciach przygodnych z ostatnich 5 lat.

19. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

19.1 Zalesienia.

Do planu zalesień zostaną przyjęte wyłącznie grunty, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały przeznaczone do zalesienia. Obowiązek wcześniejszego uzyskania decyzji o WZIZT spoczywa na Nadleśnictwie.

Przy zalesieniach gruntów porolnych korzystać z przykładowych składów gatunkowych zalesień zawartych w Zasadach Hodowli Lasu, a także wykorzystywać istniejące odnowienia naturalne, również te, które nie są w pełni zgodne z przyjętym składem gatunkowym.

19.2 Poprawki

Poprawki zaplanować na poziomie 10% planowanych odnowień i zalesień.

19.3 Pozostałe prace hodowlane

Skład gatunkowy każdej konkretnej uprawy powinien być projektowany indywidualnie, z uwzględnieniem typu drzewostanu oraz lokalnych warunków glebowo-siedliskowych.

Należy dopuścić modyfikację przyjętych składów gatunkowych nowozakładanych upraw polegające na zmniejszeniu udziału świerka na korzyść innych gatunków z uwagi na rejestrowanie dużych uszkodzeń drzewostanów świerkowych z przyczyn abiotycznych i biotycznych.

Należy dopuścić modyfikację przyjętych składów gatunkowych nowozakładanych upraw na gruntach porolnych polegające na zmniejszeniu udziału gatunków podatnych na hubę korzeniową na korzyść gatunków liściastych.

Nie ujmować do dolesień luk poniżej 0,1 ha oraz większych luk, na których istnieje możliwość odnowienia naturalnego

Potrzeby w zakresie wprowadzania II pietra oraz podszytu uzgodni wykonawca z nadleśnictwem, jednak zaleca się planowanie II pietra szczególnie na gruntach porolnych.

Należy uwzględnić kształtowanie ekotonów w lasach zgodnie z zapisami pkt. 8.12 IUL.

19.4 Selekcja i nasiennictwo

Ewentualne zmiany w tym zakresie Nadleśnictwo uzgodni z Wydziałem Gospodarki Leśnej i Ochrony Lasu oraz dokona stosownych zmian w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego. Wykonawca przyjmie w pul powyższe ustalenia. Dodatkowo zobowiązuje się wykonawcę do nierozliczania ponownego powierzchni wydzieleń, figurujących w rejestrze LMP (zmiany są dopuszczalne w przypadku stwierdzenia znacznych rozbieżności w powierzchni).

Użytkowanie rębne w WDN planować zgodnie z wytycznymi Krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych, drzew matecznych oraz obiektów zachowawczych w LP. Nie należy planować pozostawiania kęp w blokach upraw pochodnych (BUP). Informację o BUP należy umieścić w informacjach różnych.

19.5 Szkółkarstwo

Zagadnienia dotyczące produkcji szkółkarskiej zostaną ujęte w pul zgodnie z Programem Szkółkarskim RDLP w Olsztynie.

20. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Wykonawca w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody szczegółowo przedstawi zagadnienia związane z ochroną lasu, w tym zagrożenia ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych a także opisz działania związane z utrzymaniem bioróżnorodności.

W trakcie prac terenowych, rozpoznany zostanie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów w aspekcie uszkodzeń ze strony czynników biotycznych – grzybów, jemioli, owadów, zwierzyny oraz czynników abiotycznych – przymrozków, okiści, wiatru a także czynników antropogenicznych.

Orientacyjne przyczyny uszkodzeń OWADY, ZWIERZ, GRZYBY, WODNE powinny być kodowane wg czynnika sprawczego, do trzech rodzajów szkodników lub patogenów.

Istotnym gatunkiem przyczyniającym się do wysokich szkód od zwierzyny jest łoś, którego liczebność w żaden sposób nie jest regulowana oraz bóbr.

Istnieje również spore zagrożenie, szczególnie w ostatnich latach od czynników abiotycznych (długotrwałe wysokie temperatury, susze, bezśnieżne i ciepłe zimy), co z kolei bezpośrednio wpływa na wzrost znaczenia szkodników wtórnych (szczególnie kornika drukarza).

Nie stwierdzono jeszcze występowania jemioli na sosnach.

Sprawy zagrożenia pożarowego zostaną przeanalizowane podczas prac terenowych i opisane w oddzielnym rozdziale elaboratu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i w/w rozporządzenie. Plan zostanie uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką PSP.

Wykonawca podczas prac terenowych zainwentaryzuje istniejącą infrastrukturę ppoż oraz sporządzi mapę sytuacyjno - przeglądową uwzględniającą elementy związane z zabezpieczeniem ppoż. Elementy te należy również nanieść na odpowiednie warstwy LMN. Przebieg elementów infrastruktury liniowej (np. linie energetyczne, drogi wywozowe, szlaki turystyczne itp.) powinien być uzgadniany z sąsiednimi nadleśnictwami i kartowany na mapie w spójny sposób .

21. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Wykonawca zainwentaryzuje wszelkie elementy rekreacyjno-turystyczne na terenach lasów Nadleśnictwa. Zagadnienia powyższe omówione zostaną w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody. Wykonawca wykorzysta materiały dostępne w Nadleśnictwie, a także pochodzące z innych źródeł, a dotyczące tych zagadnień. Wykonawca naniesie na LMN oraz na „Mapę sytuacyjno - przeglądową zagospodarowania turystycznego” wszystkie zainwentaryzowane obiekty związane z rekreacyjnym zagospodarowaniem lasu, jak również liniowe elementy zagospodarowania turystycznego. (np. ścieżki konne, rowerowe, szlaki kajakowe, szlaki turystyczne itp.). Dodatkowo w opisie taksacyjnym „w informacjach różnych” wprowadzona zostanie informacja o dodatkowym przeznaczeniu gruntów.

22. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

Podział na obwody łowieckie zostanie przyjęty zgodnie z decyzją Marszałka Województwa. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy prac listę poletek łowieckich. Ich liczba i

lokalizacja powinna wynikać z wielkości populacji zwierzyny, planów pozyskania, kategoryzacji obwodu łowieckiego oraz intensywności szkód w obwodach.

Na potrzeby wykonania standardu LMN, Wykonawca, zainwentaryzuje uzgodnioną z Nadleśnictwem lokalizację ambon, paśników oraz lizawek.

Wykonawca uzgodni także z Nadleśnictwem lokalizację plantacji choinkowych a także powierzchni spełniające rolę baz roślin runa leśnego.

23. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zostaną opisane w elaboracie w sposób ogólny, zgodnie z IUL. Nadleśnictwo posiada projekt docelowej sieci drogowej, jego zapisy zostaną uwzględnione w projekcie planu.

24. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

Wykonawca zamieści w elaboracie charakterystykę ekonomiczną terenu nadleśnictwa oraz zestaw tabelę XVIII.

25. Prognoza stanu zasobów na koniec okresu gospodarczego.

Zostanie wykonana zgodnie z IUL.

26. Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody (POP) stanowi integralną część Planu Urządzania Lasu i obejmuje kompleksowy opis stanu zasobów przyrodniczych oraz form ochrony przyrody na terenie działania Nadleśnictwa Wipsowo. Dokument ten uwzględnia cele i zasady trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonej w lasach wielofunkcyjnych, a także opisuje metody realizacji zadań ochronnych.

Aktualizacja programu obejmuje teren całego Nadleśnictwa i będzie zawierać:

- część opisową, sporządzoną zgodnie z §147–149 „Instrukcji Urządzania Lasu” - mapę sytuacyjno-przeładową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000;
- „Operaty dla leśnictw” – wyciąg z wybranymi informacjami z POP oraz prognozy oddziaływania na środowisko;
- prognozę oddziaływania na środowisko.

Program będzie bazować na informacjach zawartych m.in. w:

- planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000;
- planie ochrony dla rezerwatu przyrody „Zabrodzie”;
- dokumentacji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ);
- materiałach Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- danych z Biur Planowania Przestrzennego, urzędów gmin oraz organizacji naukowych i przyrodniczych, ze środowisk naukowych, przyrodniczych i organizacji społecznych oraz danych pozyskanych w trakcie inwentaryzacji lasu;
- wszelkich dostępnych inwentaryzacjach przyrodniczo-leśnych i siedliskowych.

W programie zostaną przedstawione i zaktualizowane granice oraz powierzchnie poszczególnych form ochrony przyrody zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska. Obejmie to m.in.:

- rezerwat przyrody;
- obszary Natura 2000;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody;
- uaktualnione strefy ochrony wokół gniazd.

Wykonawca opracuje listę gatunków chronionych i cennych przyrodniczo (flora, fauna, grzyby), uwzględniającą źródła danych (np. dane pozyskane podczas taksacji, monitoring gatunków, obserwacje pracowników Nadleśnictwa, informacje z RDOŚ i literatury naukowej).

W czasie prac terenowych szczególną uwagę należy zwrócić na obecność gatunków ekspansywnych neofitów, takich jak: klon jesionolistny, tawuła kutnerowata, niecierpek gruczołowaty, rdestowce, barszcze, dławisz okrągłolistny, trojeść amerykańska. Nadleśnictwo prześle wyniki inwentaryzacji IGO (Inwazyjne gatunki obce) celem weryfikacji stanowisk w terenie podczas taksacji.

Ich występowanie zostanie odnotowane na wykazach jako lista spostrzeżeń (nie wynik inwentaryzacji), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz.U. 2011 nr 210 poz. 1260).

Nadleśnictwo prześle wykonawcy wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, obejmujących:

- powierzchnie referencyjne;
- całoroczne strefy ochrony wokół gniazd;

- lasy o szczególnych funkcjach ochronnych;
- wytypowane i zweryfikowane obszary cenne przyrodniczo kategorii 1;
- starolasy;
- ekosystemy marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej.

Wskazano na zasadność włączenia powierzchni referencyjnych do gospodarstwa specjalnego, z uwagi na ich szczególną funkcję poznawczą, dydaktyczną oraz monitoringową, wymagającą odrębnego podejścia w zakresie planowania i realizacji zabiegów gospodarczych.

Weryfikacji podlegać będzie również zasięg i powierzchnia siedlisk przyrodniczych – w tym potrzeba wyodrębnienia nowych pododdziałów, jeśli części powierzchni pełnią różne funkcje (np. gospodarcze i ochronne).

W opisach taksacyjnych zostaną ujęte oznaczenia rozpoznanych siedlisk przyrodniczych (kod LSP) oraz zespołów roślinnych (do trzech w wyłączeniu). Zostaną one ustalone w oparciu o wyniki prac fitosocjologicznych, dane z PUL oraz opracowania przyrodnicze dla obszarów Natura 2000.

W opisie taksacyjnym powinny znaleźć się dane o stanowiskach archeologicznych, cmentarzyskach i innych obiektach historycznych. Dla potwierdzonych lokalizacji przewiduje się wyodrębnienie oddzielnych pododdziałów.

Program zostanie opracowany w dwóch wersjach:

- pełnej – do użytku wewnętrznego LP;
- przeznaczonej do publikacji – pozbawionej danych chronionych zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Elementy ujęte w Programie Ochrony Przyrody zostaną umieszczone na odpowiednich warstwach Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) oraz zasilą bazę SILP grupy powierzchni.

27. Wydruk map tematycznych.

Wydruk zostanie wykonany zgodnie z IUL oraz opisem przedmiotu zamówienia.

28. Zakres oraz stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Komisja zatwierdza projektowany zakres oraz stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko określony przez Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo WOPN.611.7.2025.KP z dnia 31.03.2025 r.)

29. Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.

Dla rodzaju powierzchni TURYST, a także o ile jest to możliwe na powierzchniach stanowiących wydzielenia „liniowe” w opisie taksacyjnym powinien znaleźć się zapis o typie siedliskowym lasu (TSL) zwłaszcza przy ośrodkach wypoczynkowych lub innych powierzchniach mogących być przedmiotem zamiany, wyłączenia z produkcji leśnej itp.

Zaleca się zachowanie istniejących użytków gruntowych znajdujących się pod liniami energetycznymi, bez wprowadzania zmian w ich przeznaczeniu.

Nadzór na gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa pełniony jest na podstawie zawartych porozumień ze starostwami.

W trakcie prac taksacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na: zinwentaryzowanie lokalizacji źródeł, śródleśnych bagien, mszarów, oczek wodnych, obszarów bagiennych oraz innych miejsc podsiąku wody celem właściwego zaprojektowania wskazań, szczególnie z zakresu użytkowania rębego.

30. Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy dotycząca problematyki związanej z wykonaniem Planu Urządzenia Lasu.

W wyniku uzgodnień po naradzie urzędzeniowej doszło do pozytywnego zaopiniowania założeń do projektu planu urządzenia lasu oraz zaproponowania granic lasów społecznych przez Zespół Lokalnej Współpracy, których odzwierciedleniem jest powstanie opinii, załączonej do niniejszego protokołu. Członkowie strony społecznej zaproponowali wyróżnienie obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności w miejscach z częstym oraz intensywnym pobytem ludzi w lesie.

Opinia została zaakceptowana oraz podpisana przez 12 członków ZLW.

Opinia

Zespołu Lokalnej Współpracy dotycząca założeń do sporządzenia Planu Urządzenia Lasu w Nadleśnictwie Wipsowo na lata 2028-2037 przedstawionych na naradzie urzędzeniowej, która odbyła się w dniu 20.03.2026 r.

Członkowie ZLW po zapoznaniu się z treścią zawartą w przygotowanych prezentacjach dot. działalności Nadleśnictwa Wipsowo oraz harmonogramem realizacji prac urzędzeniowych przedstawili następującą opinię dotyczącą:

1. Przedstawionych założeń do projektu planu urządzenia lasu

Członkowie ZWL nie wnieśli uwag na tym etapie prac związanych z przygotowaniem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wipsowo na lata 2028-2037. W związku z powyższym ZLW opiniuje pozytywnie założenia do projektu planu urządzenia lasu.

2. Propozycji wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności

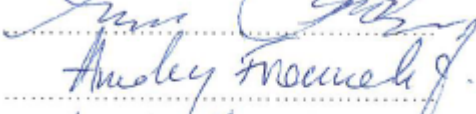

W ramach przeprowadzonej analizy oraz konsultacji proponuje się objęcie poniższych obszarów lasu związanych z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie:

- a) w sąsiedztwie hotelu Zalesie Mazury Active Spa,
- b) kompleks leśny przylegający do DK16 od miejsca postoju pojazdów w I. Zalesie do jeziora Perszk,
- c) otoczenie jeziora Dłużek wraz z przyległymi kompleksami leśnymi.

3. Zespół Lokalnej Współpracy proponuje

ZLW zastrzega sobie prawo do wnoszenia uwag i propozycji na etapie dalszych prac urzędzeniowych w Nadleśnictwie Wipsowo na lata 2028-2037.

Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) na naradzie reprezentowali:

1. Dorota Bednarska	-	
2. Mariusz Czeszejko-Sochacki	-	
3. Andrzej Fronczak	-	Andrzej Fronczak
4. Dorota Jachimowicz	-	Dorota Jachimowicz
5. Jan Lisiewski	-	
6. Przemysław Menziński	-	Przemysław Menziński
7. Łukasz Miścierewicz	-	Łukasz Miścierewicz
8. Robert Pająk	-	Robert Pająk
9. Marian Szymkiewicz	-	Marian Szymkiewicz
10. Łukasz Tymendorf	-	
11. Tomasz Wasilewski	-	Tomasz Wasilewski
12. Beata Woźniak	-	Beata Woźniak

Data sporządzenia protokołu: 09.04.2026 r.

SPORZĄDZIŁ:

Tomasz Surwiłło-Bogdanowicz

DYREKTOR

Wojciech Matuszak

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

/podpisano elektronicznie/